

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu**

Wrocław, dnia 15 kwietnia 2010 r.

**Pan
Dariusz Olejniczak
Wójt Gminy Wińsko**

P/09/005
LWR-4100-02-05/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Urząd Gminy Wińsko, zwany dalej „Urzędem” bądź „Gminą”, w zakresie powiązania budżetu Gminy Wińsko z budżetem państwa w 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 12.04.2010 r., Najwyższa Izba Kontroli – stosownie do art. 60 ustawy o NIK – przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację dochodów i wydatków budżetowych Gminy związanych z wykonywaniem zadań finansowanych lub współfinansowanych ze środków pochodzących z dotacji celowych i rozwojowych oraz realizacją zadań wynikających z Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich (PPWOW) w 2009 r. Ujawnione nieprawidłowości polegały na nieterminowym przekazywaniu pobranych dochodów budżetowych na rachunek bieżący dysponenta części budżetowej, nieterminowym wydawaniu decyzji przekazujących dotacje na zwrot producentom rolnym części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego oraz przekazywaniu ww dotacji na cel niezgodny z przeznaczeniem.

Przyjęta ocena ogólna wynika z ocen cząstkowych badanych obszarów tematycznych zaprezentowanych jak niżej.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701

1. Realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej przysporzyła Gminie w 2009 r. łączne dochody w wysokości 91,8 tys. zł, tj. o 170,0% wyższe od planowanych (tj. 34,0 tys. zł). Do budżetu państwa przekazano 62,7 tys. zł, a pozostała kwota w wysokości 29,1 tys. zł, naliczona zgodnie z obowiązującymi przepisami, stanowiła dochód Gminy. NIK negatywnie ocenia terminowość przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek bieżący dysponenta części budżetowej, gdyż wbrew obowiązkowi wynikającemu z § 8 ust.2 i 3 rozporządzenia w sprawie planów finansowych², kwotę 8,4 tys. zł (tj. 13,4%) przekazano nieterminowo (od 1 do 140 dni). Kwota należnych z tego tytułu odsetek ustawowych wyniosła 12,34 zł i została uregulowana w czasie trwania kontroli NIK.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Urzędu w obszarze opracowywania planów dochodów i wydatków oraz informowania o ich wysokościach referaty Urzędu oraz gminne jednostki organizacyjne. Chociaż plan dochodów z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej został wykonany, to poziom należności (zaległości) pozostałych do zapłaty z tytułu świadczeń alimentacyjnych (rozdział 85212) był znaczny i wynosił 878,3 tys. zł.

3. Zgodnie z wymogami, na podstawie danych zawartych w informacji Wojewody Dolnośląskiego i informacji Krajowego Biura Wyborczego o wysokości kwot dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami opracowano budżet Gminy na 2009 r. Badanie wykorzystania dotacji celowych w rozdz. 75011-*Urzędy wojewódzkie* (52,3 tys. zł), w rozdz. 75101- *Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa* (1,4 tys. zł), w rozdz. 75113- *Wybory do Parlamentu Europejskiego* (14,5 tys. zł) oraz w rozdz. 75414- *Obrona cywilna* (1,0 tys. zł); oraz rozwojowych dofinansujących będące w realizacji projekty pn. „*Termomodernizacja, adaptacja pomieszczeń i zainstalowanie nowoczesnego systemu c.o. z wykorzystaniem energii słonecznej w Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Wińsku*”, w ramach priorytetu nr 8 „*Modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia na Dolnym Śląsku (Zdrowie)*” (otrzymano w 2009 r. 138,2 tys. zł); pn. „*Moje małe przedszkole*” w ramach programu Kapitał Ludzki w ramach Priorytetu „*Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach IX*” (otrzymano w 2009 r. 221,8 tys. zł) - wykazało, że wydatki

² Rozporządzenie w sprawie planów finansowych - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24.07.2006 r. w sprawie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, przekazywania dotacji celowych i przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją tych zadań (Dz.U. nr 135, poz.955)

sfinansowane ww środkami zostały poniesione zgodnie z przeznaczeniem, przy terminowym wpływie dotacji na rachunek Gminy.

Pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, NIK ocenia realizację przez Urząd zadania w zakresie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego do produkcji rolnej. W okresie objętym kontrolą, zgodnie ze złożonymi dwoma wnioskami³, Urząd otrzymał od Wojewody Dolnośląskiego na realizację tego zadania dotację w łącznej kwocie 426,2 tys. zł (rozd. 01095), w tym 417,9 tys. zł (98,0%) na wypłaty producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego oraz 8,3 tys. zł (2,0%) na pokrycie poniesionych przez Gminę kosztów postępowania w sprawie zwrotu tego podatku. Nieprawidłowości polegały na:

- wydaniu producentom rolnym 15 decyzji o zwrot podatku akcyzowego (28,8% decyzji spośród 52 decyzji przyjętych do próby kontrolnej) ze zwłoką w odniesieniu do wymaganego terminu 30 dni od złożenia przez nich do Urzędu wniosków o zwrot podatku⁴, przy czym w żadnym przypadku Urząd nie zawiadomił strony o przyczynie zwłoki i nowym terminie załatwienia sprawy, do czego był zobowiązany na podstawie art. 36 ustawy z dnia Kodeks postępowania administracyjnego⁵.
- w 31 wnioskach złożonych przez producentów rolnych (tj. 59,6% poddanych kontroli - na łączną kwotę 48,8 tys. zł dotacji) stwierdzono ich niekompletność, co wskazuje na nie weryfikowanie wniosków w zakresie rzetelności i prawdziwości zawartych w nich danych oraz wydawania decyzji - a co za tym idzie środków dotacji w łącznej kwocie – 14,6 tys. zł (29,9% skontrolowanych) na podstawie niepełnych danych;
- w decyzji nr 39 przyjęto dowód zakupu 26,39 litra estrów, tj. paliwa niespełniającego wymogów art.1 ww ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, w wyniku czego bez podstawy prawnej wypłacono dotację w kwocie 22,43 zł.

Ponadto kontrola wykazała, iż w związku z przekazaniem przez Wojewodę części dotacji w kwocie 112,4 tys. zł dopiero w dniu 21 grudnia 2009 r., wypłata tych środków producentom rolnym na podstawie decyzji wydanych przez Pana Wójta w dniu 9.10.2009 r., nastąpiła w dniu 22.12.2009 r., tj. ze zwłoką w stosunku do wymaganego terminu wynoszącą do 21

³ wnioski Urzędu o dotację z dnia 15 kwietnia 2009 r. i 14 października 2009 r.;

⁴ stosownie do art. 5 ust.4 ustawy dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. nr 52, poz. 379) decyzję o zwrot podatku akcyzowego Burmistrz wydaje w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o zwrot podatku;

⁵ Z dnia 14 czerwca 1960 r. Dz.U. z 2000r. nr 98, poz.1071 ze zm.;

dni⁶.. Mogło to skutkować – po wystąpieniu przez producentów rolnych z roszczeniem - koniecznością wypłaty odsetek ustawowych (w łącznej wysokości 0,9 tys. zł), od nieprzekazanej w terminie wskazanym w ustawie sumie pieniężnej (na podstawie art.359 §1 i 2 kodeksu cywilnego⁷).

4. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sposób realizacji przez Urząd zamówień publicznych. Na podstawie pięciu przeprowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego postępowań, z którymi wiązały się największe wydatki majątkowe (finansowane w części ze środków budżetu państwa) w 2009 r., tj.: budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych Turzany Głębowice (343,5 tys. zł), przebudowa drogi gminnej w Piskorzynie (353,7 tys. zł), modernizacja zabytkowego budynku na salę wielofunkcyjną wraz z zapleczem sanitarnym na potrzeby gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury (338,7 tys. zł), adaptacja poddaszy w Szkole Podstawowej w Orzeszkowie oraz w Szkole Podstawowej w Głębowicach na potrzeby przedszkola (618,3 tys. zł), przebudowa budynku handlowo – biurowego oraz odbudowa kamienicy na Ośrodek Zdrowia i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (2.132,3 tys. zł) stwierdzono, że stosownie do wymogów ustawy - *Prawo zamówień publicznych*⁸ zwanej dalej *Pzp*, dopełniano obowiązku zamieszczania ogłoszeń, realizację zamówień zlecano wybierając najkorzystniejszą ofertę gwarantując zachowanie uczciwej konkurencji, a jedynym kryterium oceny ofert była cena. Realizacja zakresu rzeczowego badanych zamówień następowała zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, zaś opóźnienie terminów zakończenia tych robót następowało z przyczyn niezależnych od inwestora. W przypadku postępowania pn. „*Modernizacja zabytkowego budynku na salę wielofunkcyjną wraz z zapleczem sanitarnym na potrzeby gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury w Wińsku*” wbrew zapisom art. 45 ust. 4 *Pzp* wymagano wniesienia wadium w wysokości 15 tys. zł, co stanowiło 3,23% oszacowanej wartości zamówienia. W związku z powyższym przekroczone o 1.067,36 zł tj. o 0,23% maksymalną dozwoloną przepisami ustawy *Pzp* wysokość żądanego wadium.

5. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sposób realizacji w 2009 r. Poakcesyjnego Programu Wspierania Obszarów Wiejskich (zwany dalej *PPWOW*). W ramach *PPWOW* w 2009 r. Gmina Wińsko realizowała 5 usług o łącznej wartości 249,2 tys. zł, tj.: organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w świetlicach wiejskich (146,7 tys. zł), sprawność fi-

⁶ stosownie do art.7 ust.1 pkt 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, wypłata zwrotu podatku następuje do dnia 30 listopada, jeżeli wnioski producentów rolnych o zwrot podatku zostały złożone do Urzędu w terminie od 1 września do 30 września;

⁷ Z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz. U. nr 16, poz. 93 ze zm.)

⁸ z dnia 24 stycznia 2004 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 223 poz. 1655 ze zm)

zyczna w tym usługi rehabilitacyjne (34,5 tys. zł), zajęcia językowe (j. angielski i j. niemiecki) dla osób starszych, dzieci i młodzieży (19 tys. zł), fakultatywna opieka nad dziećmi w trakcie imprez na terenie gminy Wińsko (12 tys. zł), aktywizacja osób starszych (37 tys. zł). W trakcie kontroli stwierdzono, iż Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wińsko na lata 2008–2015 spełniała kryteria zawarte w Podręczniku Realizacji Programu Integracji Społecznej (zwany dalej *Podręcznik RPIS*) i została pozytywnie zaopiniowana przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej a realizacja programu przebiegała zgodnie z zatwierdzonym planem działania Gminy Wińsko. Wnioskowanie o przekazanie środków dotacji przez Urząd Wojewódzki oraz zlecenie świadczenia usług realizowano zgodnie z procedurami opisanymi w *Podręczniku RPIS*. Na podstawie ofert techniczno – finansowych Usługodawców oraz sprawozdań miesięcznych i końcowych ustalono, iż wszystkie koszty zostały poniesione w całości na realizację celów programu, a zakontraktowane prace i usługi zostały wykonane zgodnie ze specyfikacją. Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy ewidencją księgową a sprawozdaniami kierowanymi do Banku Światowego. Wszystkie poniesione wydatki wprowadzone były do ewidencji księgowej i systemu MIS. Zawierane umowy były zgodne ze wzorem umów zawartym w *Podręczniku RPIS* i w należyty sposób zabezpieczały interesy Gminy jednakże do dnia zakończenia kontroli nie wyegzekwowano przekazania środków trwałych o jednostkowej wartości nie przekraczającej 3,5 tys. zł zakupionych przez Usługodawców w trakcie realizacji umów o łącznej wartości zakupu 18.784,50 zł. Zgodnie z zapisami umów, własność środków zakupionych przez Usługodawców w ramach projektu po zakończeniu realizacji umowy przechodzi na Gminę.

6. Obowiązujący w 2009 r. system kontroli wewnętrznej, ustalony min. w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu i zakresach obowiązków pracowników, zawierający zasady podziału zadań i kompetencji kierownictwa Urzędu, poszczególnych referatów i samodzielnych stanowisk pracy oraz zasady podpisywania pism i zakres upoważnień udzielanych pracownikom do załatwiania spraw, w ocenie NIK, nie zabezpieczał przed powstaniem nieprawidłowości polegających na: nieterminowym odprowadzaniu dochodów budżetu państwa, wydawaniu decyzji o zwrocie producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego po terminie i na podstawie niekompletnych wniosków, oraz nielegalnym wydatkowaniu środków dotacji na ww. zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Terminowe przekazywanie pobranych dochodów budżetowych na rachunek bieżący dysponenta głównego (część 85-02).*
- 2. Terminowe wydawanie producentom rolnym decyzji o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, w oparciu o kompletne wnioski.*
- 3. Wyegzekwowanie postanowień umów zawartych z Usługodawcami w ramach realizacji PPWOW dotyczących przekazania na rzecz Gminy środków trwałych zakupionych w trakcie realizacji tych umów.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.